విస్ఫోటనం

పి.వి. రమణ

ఆరు నెలల అనుబంధంతో వారు వీరైపోతారనే సూక్తి నాకూ చలపతికీ సంబంధించినంతవరకు ప్రశ్నార్థకంగానే మిగిలిపోయింది. దాదాపు సంవత్సరం పైబడి ఒకేచోట సన్నిహితంగా మేం కల్సిమెల్సి వున్నా అతని స్వభావం నాపై ప్రభావం చూపకపోవటమటుంచి అసలు చలపతి ఆంతర్యమే అంతుపట్టకుండా వుండిపోయింది నాకు ఆ కాలేజీలో అధ్యాపకుడిగా నేను చేరేనాటికే చలపతి అధ్యాపక జీవితం అక్కడ పునాదుల్తో నిల్చిపోవటమేగాక, ఊడలతో సహా బలపడిపోయింది.

బ్రతుకుతెరువుకోసం, అవసరంకొద్దీ ఈ అధ్యాపక వృత్తికి చలపతి తలొగ్గినా, మనసా వాచా మాత్రం ఈ చిన్న పరిధిలో ఇమిడిపోవటానికి అతని ఆలోచనలు నిత్యం పోరుపెడుతూనే వుంటాయి. అట్లా అవి పోరుపెట్టినప్పుడల్లా అశాంతితో, చికాకుతో ఆక్రోశించిపోతాడు చలపతి. అతని లోలోన మరగి మరగి సలపట పెట్టే ఆవేదనకు ముందుగా ఎరయ్యేది విద్యార్థులు. ఆ తర్వాత గురయ్యేది సాటి అధ్యాపకులమైన మేము

విడ్డూరమేమంటే తన ఆలోచనలలో గుట్టుసు బహిరంగంగా ఏనాడూ బయట పెట్టే సాదా మనిషిగాదు చలపతి. రోజులు గడిచినకొద్దీ చలపతిలో మరో చలపతి వున్న విషయం కొద్ది కొద్దిగా అవగాహన కాసాగింది నాకు దీన్ని మరికొంత విశ్లేషం చేయాలంటే, తనకు లేనిదీ, తనకు అందనిదీ వేరెవ్వరూ ఏ పరిస్థితుల్లోనూ పొందరాదన్నదే ఈ మరో చలపతి మహదాశయం తన కలవాటైన నినాదాల వినోదంతో, వాదనా చమత్కృతితో ఎదుటివాళ్ళను అయస్కాంతంలా ఆకట్టుకొని ఔరా అన్పించుకొంటాడు బయటికన్పించే చలపతి. తానెంతో ఉదారుడుగానో, ఉన్నత భావకుడుగానో అవతార మెత్తుతాడు.

తనకంటే ఏ ఒకింత సంపాదన సాటివాళ్ళలో అధికమైనా, చివరకు

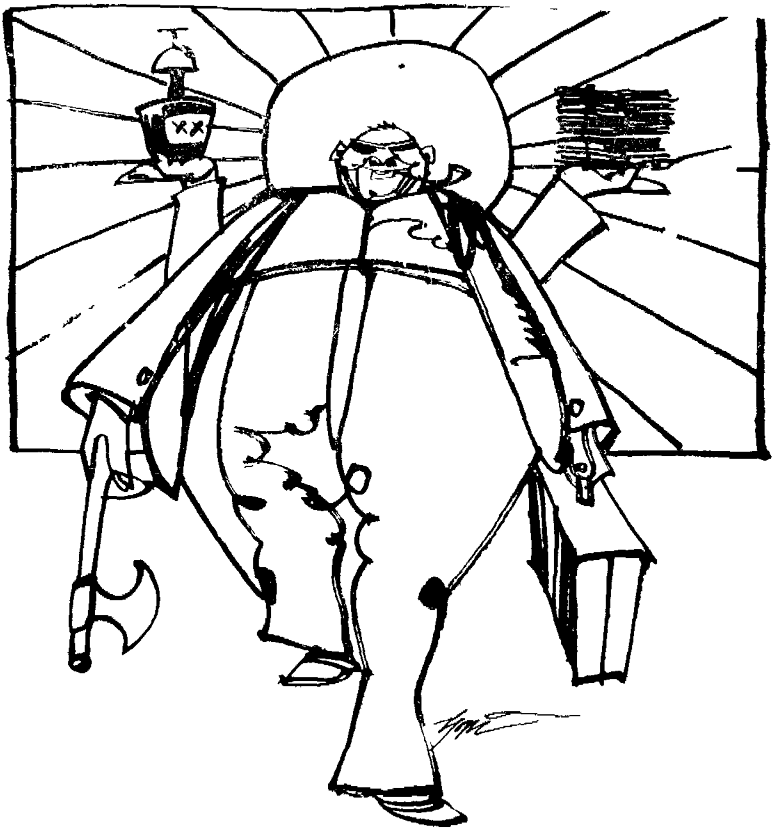

సహాధ్యాపకుల్లోనైనా సరే, చలపతి మనసు రేగిన పుండే అవుతుంది. హృదయం ఆకలిగొన్న పులే అవుతుంది. వెంటనే సాగలాగిన సమానత్వ తారక మంత్రం చలపతి నోటినుండి నయాగరా జలపాతమంత వేగంతో బయటకు వెళ్లుకొస్తుంది ఈ హెచ్చు తగ్గులు నశించాలి ఈ ఆర్థిక హెచ్చు తగ్గుల వల్లే సమాజం సర్వం భ్రష్టంమైపోతుందంటూ నిప్పులు కక్కుతాడు చలపతి ఏ ఇంక్రిమెంట్ రూపంలోనో, మరే విధంగానో తృణమో, ఫణమో అధికంగా చలపతి కొచ్చిన్నాడు, ఈ మంత్రాలూ, ఈ భ్రష్టమైపోవటాలూ ఏవీ గుర్తుకురావు చలపతికి ఈ వాదనలూ, వాపోవటాలూ, స్మరణకే రావు చలపతికి ఆ క్షణంలో ఎంతో సాధువుగా దర్శన మిస్తాడు

అడపా దడపా పత్రికలకు కథలు వ్రాసే ముకుందరావు మా కాలేజీలో మాతో మరొకడుగా జాయినయ్యాడు. అతని ఖర్మగాలి అతను జేరిన వారం

రోజులకే, అతని కథ ప్రచురింపబడ్డ పత్రిక మా స్టాఫ్ రూం జేరింది మా అందరి అభినందనల్ని ముకుందరావు మందహాసంతో రిసీవ్ చేసుకొంటున్న తరుణంలోనే, చలపతి మనసులోని పుండు తిరిగి సలపట పెట్టింది ఆ బాధకు తలొగ్గలేక అతన్నోరు బావురు మంది ముఖంలో చీదరింపు కమ్ము కొచ్చింది

"నేడు ప్రతొక్కడూ రచయితే, ఉత్తరం రాయటంకన్నా కథ రాయటం తేలికైంది అయినా నిలుస్తాయా చస్తాయా ఇవి ఏదో ఇంత రాయా లనీ, ఏదో ఇంత పుచ్చుకోవాలని దూలా యావా తప్ప" చలపతి చండ ప్రచం డుడే అయ్యాడు ఈ విషాదాను భవంతో పాపం ముకుందరావు ముఖం సిగ్గుతో చితికిపోయింది

ఇది జరిగిన నాలుగైదు రోజులకే చలపతి గూడా ఓ కథలాటిది వ్రాసి నా వద్దకు పట్టుకొచ్చాడు.

"ఏమిటీ! మీరుగూడా కథ వ్రాశారా?"

"ఏం వ్రాయగూడదా?"

నా తొందరపాటుకు నాలుకొర్కు రుక్కున్నాను.

"నా ఉద్దేశ్య మదిగాదు..." గొణి గాను

"నీ ఉద్దేశ్యమేదైనా, నా మాటొకటి విను ఈ ప్రపంచంలో ప్రయత్నిస్తే సాధ్యంగాని దేదీలేదు పెద్ద ముకుంద రావే ఏదో పొడిచేసి పుట్టలే ఆ మాత్రం నేనూ నాలుగు మాటల్ని అల్లగలను నీకు ముకుందరావు బాగా మచ్చికై నాడు గదా. ఇదీ అతనికి చూపెట్టి కాస్త సరిజూడమను ఏదో పత్రికకు పంపుదాం నే వస్తా మరి" అది ఆజ్ఞో, అర్థింపో అర్థంగానంత హడావిడిగా చెప్పి, అంతకన్నా వేగంగా వెనుదిరి గాడు చలపతి

ఎదుటివాడి బాధలు, బాధ్యతలు చలపతికి పూచిక పుల్లల్తో సమానం. తన బాధలు, బాధ్యతలు మాత్రం ఎటుటివాడు సహనంతో, సానుభూతితో వినాలి వినటమేగాదు, వాటిని హిమా లయ మంతటివిగా తలపోయాలి తల పోస్తేనే చాలదు చలపతికి ఆ బరువుతో నడుము లొంగిపోయి చలపతి ముందు కన్పించాలి అట్లా జరగనినాడు ఇహ స్టాఫ్ రూం అంతా చలపతికి రణభూమే అవుతుంది

ఈ మధ్యకాలంలో చలపతి కొన్ని కథలు గట్రా రచించాడు ఆ రచనల్లో సాహిత్య జిజ్ఞాసకన్నా, అతని అంత ర్యానికీ, ఆచరణకు పచ్చి వ్యతిరేకమైన నినాదాల అరుపులే విన్పిస్తాయి తానేదో అభ్యుదయ వాదిగానూ, ఇతరు లందరూ ప్రగతి నిరోధకులన్నట్లు గానూ ప్రచారం చేసుకోటం గూడా ప్రారంభించాడు చలపతి ఈ ప్రచారా

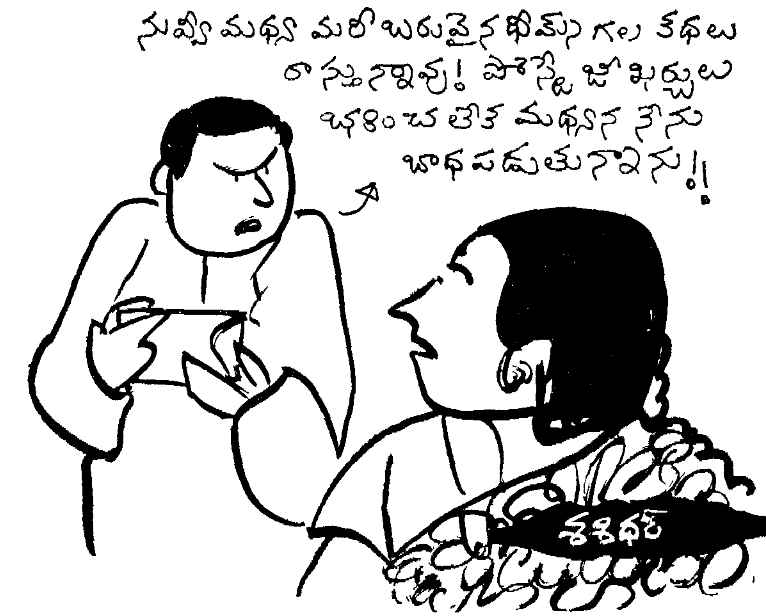

లకు కేంద్రస్థానాలు క్లాస్ రూంలు కావటంలో పెద్ద చిక్కునే ఎదుర్కోవల్సి వచ్చింది మేము విద్యార్థుల దృష్టిలో చలపతి సర్వ సమానత్వ ఆశయ పురోగామి వాదిగానూ, మేము సంకుచిత స్వార్థ భావవాదులంగానూ కన్పించసాగాం అట్లా కన్పించేట్లు చేయటంలో చలపతి కృతకృత్యు డయ్యాడనటం సమంజసం ఈ సిద్ధాంత రాద్ధాంతాలతో విద్యార్థుల్లోగూడా చీలికలు కల్పించసాగాడు చలపతి దీనితో విద్యార్థుల్లో అంతకాలంగా వున్న సిన్సియారిటీ, క్రమశిక్షణ మాయమై వాటి స్థానాల్లో సిద్ధాంతాలు, వాటి తాలూకు వాగ్యుద్ధాలు ఆరంభమైనాయి ఒక్కోసారి క్లాసును కంట్రోల్ చేయటమే మా శక్తికి మించిన పనయ్యేది

"విద్యార్థుల విషయంలో మీరు చేస్తున్న పని సవ్యమైనదేనా?" చలపతిని ప్రశ్నించాను

చలపతి చిరునవ్వు నవ్వాడు.

"జీవితమంటే అంతేనోయి ఏదో హడావిడి, మరేదో నటన."

"మీ ఆదర్శాలు, సిద్ధాంతాలు మీతోనే వుంచుకోవచ్చుగా?"

"అప్పుడు మననిగూర్చి చెప్పుకొనేవాడెవడు? మనం ఏం చేశామని గాదు, మనం ఏంచెప్పాం అనే యుగమిది అర్థం చేసుకో" అంటూ వెళ్ళిపోయాడు చలపతి.

రాను రాను చలపతితో సాహచర్యం దుర్భర మన్నంతగా అతని పోకడ తయారైంది. ఏదో లక్ష్యంకోసం, మరేదో ఆశయంకోసం చలపతి ఈ శీతల యుద్ధం ప్రారంభించాడని భావించటం పొరపాటే; కారణం అతని యదార్థ జీవితం నాకు తెల్సిందే గనుక. ఒకటి రెండుసార్లు చలపతి ఇంటికి వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. ఆ ఇల్లు, ఆ వాతావరణం చూసిం తర్వాత నా అభిప్రాయంలో ఏమీ వక్రత లేదన్పించింది. సామాన్యుని ఆశలకలనిగాని ఖరీదైన అలంకరణలు; ఆహార వ్యవహారాలు; భార్య వంటినిండా నగలు; చలపతి విలాస జీవితం ఇవ్వన్నీ చలపతి గొంతు చించుకొనే సర్వ సమానత్వ నినాదాలను బలపర్చేవిగానే భావించాలా?

పాము తన రెండు పాయల నాలుకను ఈవలకూ ఆవలకూ ఆడించటం మనసులోకొచ్చి, వణుకు పుట్టేది నాకు చలపతి కన్పించినపుడల్లా. తీగలతో అల్లుకొనిపోయిన చెట్ల గుబురుల మధ్య కొండచిలువను జూసినట్లు గగుర్పాటు కలిగేది. చలపతితో సహచర్యం నిట్రంగా వున్న కొండ పార్శ్వాన కునుకు తీయటంలాటిదే నన్న అనుభవం నన్ను హెచ్చరిస్తూ వుండేది.

చలపతి విశ్వరూప సాక్షాత్కారంలో కలికి తురాయిలాటి మరో ఉదాహరణను జతచేస్తే గాని ఆ రూపానికి పరిపూర్ణత సిద్ధించదు. రామనాథంగారు మా స్టాఫ్ మెంబరు. రిటైరయ్యే ముందే ఆయన అకస్మాత్తుగా కన్ను మూశారు. ఆయన కన్ను మూసింతర్వాత ఎగ్జామినర్‌గా ఎపాయింట్ అయినట్లు ఇంటిమేషన్ వచ్చింది. పెద్ద కుటుంబంతో తల్లడిల్లిపోయిన ఆయన తనదంటూ ఏమీ మిగల్చకుండానే వెళ్ళిపోవటంతో ఆ కుటుంబం దిక్కులేనిదైంది. మా స్టాఫ్ అంతా ఒక నిర్ణయాని కొచ్చాం. రామనాథంగారికి ఎలాట్ అయ్యే ఆన్సర్ స్క్రిప్ట్సును మేం వాల్యూ వేసి, ఆ వచ్చే రెమ్యూనరేషన్‌ను ఆయన కుటుంబానికి సమర్పించుకోవాలని తీర్మానించుకొన్నాం. ఈ విషయంలో యూనివర్శిటీవారి అనుమతి లభించేట్లు ప్రయత్నించమని ప్రిన్సిపాల్‌ను అర్థించాం.

మా ప్రయత్నా లిట్లా వున్న తరుణంలోనే రామనాథంగారి ఎలాట్‌మెంట్ పేపర్స్‌ను చలపతి తన పేరుమీద మార్పించుకొన్నాడు. కరెక్షన్‌గూడా పూర్తిజేశాడు. మేమంతా ఉసూరుమన్నాం. చలపతి ధన దాహానికి జుగుప్సగూడా కల్గింది. ఆ తర్వాత చలపతి కన్పించినపుడడిగాను ఈ విషయం గూర్చి.

"నాకు మాత్రం డబ్బు చేదా?" చిరునవ్వుతో అన్నాడు చలపతి, మరో

సారి నాలుక పాయల్ని అటూ ఇటూ ఆడించే పాము మదిలో మెదిలి వణుకు పుట్టింది నాకు. అతిలౌక్యంతో, నినాదాల వినోదంతో ప్రజల అమాయకత్వాన్ని, అజ్ఞానాన్ని ఈ విధంగా ఎక్స్‌ప్లాయిడ్ చేసి కమర్షియల్ చేసికోటం మహా దారుణ మనిపించింది.

మనుషుల్ని తినే పులులను మట్టు పెట్టటానికి ప్రభుత్వం వేటగాండ్రని ఆహ్వానిస్తుంది. ఆ ప్రాంతంలో "పులి తిరుగుచోటు - హెచ్చరిక" అని బోర్డు కట్టిస్తుంది. ఇతరుల సహనాన్ని, సహృద్భావాన్ని నంజుకు తినే చలపతి లాటి వాళ్ళల్లో బయటకన్పించని మరో భయంకర రూపాన్ని పట్టుకునేందుకు తగిన సాధనాల్ని ఎంత త్వరగా కనిపెడితే అంత మంచిదేమో.

దాదాపు సంవత్సరం పైబడి మేం కల్సిమెల్సి వున్నా మా ఇద్దరి భావ స్వభావాలు పరస్పరం ఏ ఒక్కరిమీద ఏమాత్రం ప్రభావం చూపించకపోవటమే నా కిప్పటికీ కొంత ఆశ్చర్యాన్ని కల్గిస్తుంటుంది. ఆ వైరుధ్య మట్లా వుండిపోవటమే నా అదృష్టమేమో మరి.